

ХАРАКТЕРИСТИКА НАПРЯМКУ ВІТРІВ У СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Корнус А. О., доц., СумДУ; Корнус О. Г., доц., СумДПУ ім. А. С. Макаренка, м. Суми

Вивчення напрямку вітру досить важливе екологічне значення, позаяк він визначає особливості атмосферної міграції різноманітних забруднюючих речовин. Багаторічний режим напрямку вітру враховується при розміщенні промислових підприємств, архітектурно-планувальних рішеннях, що враховують шляхи переміщення поллютантів, створюють сприятливі умови для провітрювання території.

Вітер має декілька характеристик, але традиційно виділяється три головних: швидкість, сила і напрямок. Зважаючи на те, що сила вітру залежить передусім від його швидкості, саме швидкість і напрямок є головними характеристиками вітрового режиму. У даній роботі використано результати спостережень за напрямком вітру на метеорологічних станціях Сумської області (Дружба, Конотоп, Суми, Ромни і Лебедин протягом) 2005-2020 років (рис. 1) у відсотках від загального числа спостережень без врахування штилів та вітрів змінних напрямків [1].

Для прикладу, детальніше проаналізуємо характеристики напрямку вітру для метеостанції Суми. Протягом зазначеного періоду на цій метеостанції однаково тривалість мають західні, південні та південно-східні вітри – кожен з цих напрямків має повторюваність по 14% днів у році. Разом з тим спостерігається чітка закономірність у розподілі напрямків вітрів за сезонами року: влітку переважають західні вітри, а взимку – південні та південно-східні.

Для усіх метеостанцій характерне переважання вітрів північних і західних румбів у липні та збільшення повторюваності вітрів південних і південно-західних румбів – у січні. Така зміна напрямків вітру за сезонами року загалом є закономірною й зумовлюється перебудовою баричного поля, зміною ролі постійних та сезонних головних баричних центрів. Такий розподіл повторюваності вітрів між основними румбами є близьким до результатів, що фіксувалися за попередні періоди спостережень [3] та стандартної кліматичної норми 1960-1991 рр. [2].

Разом з тим, кожна з метеостанцій області має свої особливості вітрового режиму. Зокрема на метеостанції Ромни і взимку, і влітку переважають вітри західних румбів, при чому західні вітри набагато перевищують повторюваність вітрів усіх інших напрямків, разом узятих. Дещо особливою є повторюваність напрямків вітрів і на метеостанції Лебедин. Зимовий сезон тут вирізняється великою частотою південних вітрів, зокрема у січні на вітри цього напрямку припадає понад 12% випадків. Натомість у липні повторюваність південних вітрів не перевищує 4%. Цього місяця переважають вітри північно-східного та східного напрямку – 8,8% та 7,5% повторюваності вітрів відповідно.

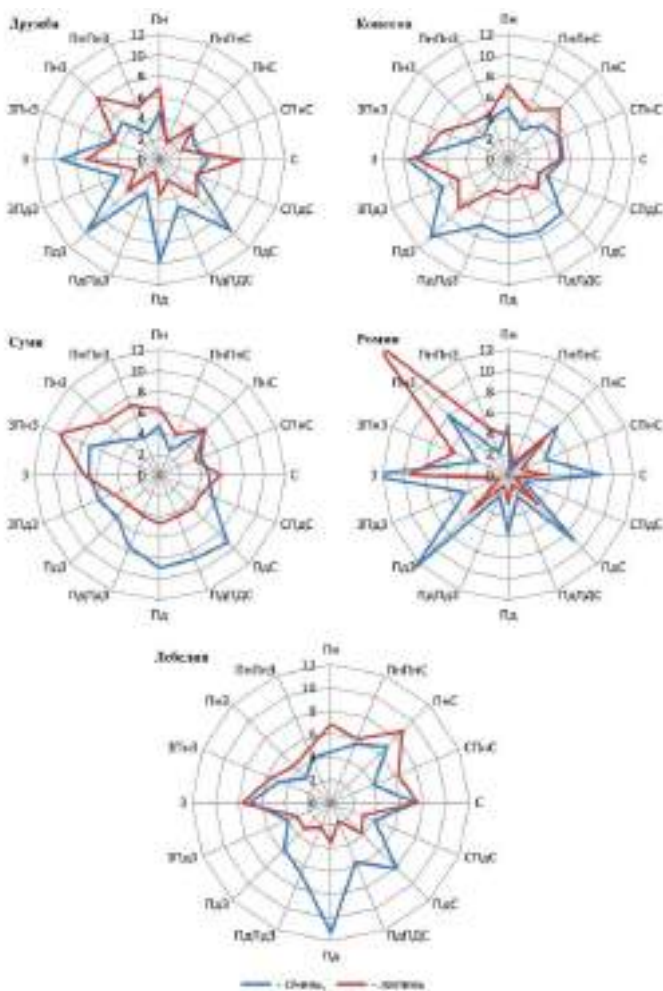

Рисунок 1 – Напрямки вітрів на метеостанціях Сумської області

Список літератури

1. Доповідь про стан навколишнього природного середовища в Сумській області у 2019 році (2020). Суми: Департамент захисту довкілля та енергетики Сумської обласної державної адміністрації, 202 с.
2. Мартиненко, В. М. Несін, І. В. (2019). Баланс гумусу в землеробстві Сумської області. Охорона ґрунтів, вип. 8, С. 143-111.
3. Яцук, І. П. (2015). Агроекологічний стан ґрунтів Сумської області за результатами еколого-агрохімічної паспортизації / І. П. Яцук, А. М. Ліщук, Г. Д. Матусевич, М. В. Драга. Передгірне та гірське землеробство і тваринництво. Вип. 58(1). С. 238-248.